

Bogu na čast,

GASILEC

bližnjemu na pomoč!

Izdaja odbor deželne zveze kranjskih gasilnih društev. — Urejuje tajnik **Fran Ks. Trošt** na Igu pri Ljubljani. — List izhaja poljubno po potrebi v nedoločenem času, vendar vsaj štirikrat na leto, in ga dobivajo člani zveze brezplačno.

Občina in gasilstvo.

Dasi mnogo občin nasprotuje gasilstvu, osobito tedaj, če je treba zanj kaj dovoliti, se ravna silno varčno in skeptiško, dobe se vendar občine, ki so vnete za gasilstvo, je podpirajo in kolikor možno pospešujejo. Niso pa samo mestne občine, ki z malo izjemami res častno vrše svojo nalogo, nego tudi preproste selske občine. Ne dalje občine, kjer je morebiti župan posebno inteligenten mož, nego kjer je župan preprost kmetovalec, pa razumen in skrben v vsakem oziru za korist svoje občine. Nekatere občine pri vsej svoji marljivosti res ne morejo mnogo storiti za gasilstvo, tukaj je kriva revščina in nikaki dohodki v občini, razen davčne naklade, ali čisto je pa krivo tudi gasilno društvo, oziroma vodstvo njegovo, da ne doseže nikakršne podpore. Nekatera gasilna društva ne zavzemajo pravega stališča napram občini; ona ne vpoštevajo postavnih določb in se odtujujejo od županstva, mesto da bi zavzemala pravo stališče, kot izvršujoči organ občine. Razne osebe pridejo na krmilo pri občini, morda so si prav poglavarji občin in načelniki gasilnih društev politični nasprotniki, kar se žalibog mnogokrat dogaja, ali glede gasilstva se mora odpraviti nasprotstvo med župani in načelniki gasilnih društev; v tem razmerju ne smejo poznati političnih vplivov strank, smoter jim bodi le korist in razvoj občine in gasilstva v tej, ki je del obče organizacije.

Gasilstvo naj vrši svojo nalogo pravilno in redno, zastopa naj svoje humanitarno stališče in naj se nikakor ne ozira na dnevno politiko, pa bodo tudi opozicijonalcji vpoštevati isto. Ne pa misliti, da bi imel vsak občinski odbornik pravico zapovedovati v gasilstvu in društvu, tako daleč pač ne sme segati podrejenost občinskim očetom.

V nekaterih občinah ne manjka župana nikdar pri vaji ali zborovanju gasilskih društev. Pri priredbah in slavnostih sodeluje občina kot en mož, da, znani so primeri, kjer sta si prav župan in načelnik celo zagrizena politična nasprotnika, a kadar gre za blagor in korist občine ali gasilstva, sta združena kot najboljša prijatelja. Da, znani so pa tudi župani, ki z vneto načeljujejo gasilnemu društvu, čegar člani so tudi svetovalci in odborniki.

Zakaj je pa marsikateri občini gasilstvo le bodeči trn v peti? Ker stane preveč. Gasilstvo je v zadnjih letih jako napredovalo. Imamo majhne občine, kjer je gasilno društvo, da, večje občine, kjer sta v občini po dve društvi. Temu nasproti je pri nas na Kranjskem še mnogo, smelo trdim, raztezni občin, kjer nimajo gasilnega društva, dasi bi bilo prav potrebno. Na eni strani velika vnema, na drugi pa premajhna. Vendar pa je tudi glede tega treba previdnosti, ker iz neprevidnosti se je zagrešilo že marsikaj.

Gasilstvo je izšlo iz ljudstva, vstvarila je je potreba. Trezno misleči možje vdihnili so mrtvi črki postave življenja, ustanovljati so začeli gasilna društva, težka bremena so si natvezili, imeli so denarnih žrtev, vse to bi morale napraviti vendar le oblasti. Ne gasilci, ki žrtvujejo čas, trud, zdravje

in celo življenje, naj bi ne smeli imeti skrbi v pridobitev denarnih pomočkov, nego moralo bi biti to na skrbi občine. Res bi se gasilstvo tako hitro ne množilo, a tudi bi ne bilo v takih denarnih stiskah kakor je dandanes s prav malenkostnimi izjemami. Vsaka občina bi morala (postavno je sicer zavezana) v letni proračun postavljati postavko za gasilstvo in dotični denar tudi v resnici v to porabiti. Smešno je pa, da nekatere občine postavljajo v proračun za gasilstvo letni prinos 20 do 30 K, kar pa ne zadošča niti ne za redno snajitev gasilnega orodja, kaj še za poplačilo dolga, oziroma novih naprav. Za mnogo nepotrebnosti se izdajajo večje vsote, zanje je denar, a gasilstvo se zanemarija in hira.

Pri ustanovitvi društva, mora imeti občina in le ta prvo besedo, ona naj dobavi vse potrebno orodje. Pri nabavi se mora pa preračunati najprej, kako bo s pokritjem narejenega dolga. Na razne subvencije se ni preveč zanašati, te izostanejo navadno kmalu; subvencija deželnega odbora je res letna, a ta znaša komaj 100 do 200 kron, ali samo s tako subvencijo se ne more poplačati dolga, ki je bil nepremišljeno narejen, zadošča komaj za obresti. S previdnim nakupom se napravi le malo dolga in ko je ta popolnoma poplačan, naj se misli na popolnitev orodja.

Gasilno društvo kot tako, naj nič ne naroča, naj se ne zanaša na up in obljube, to naj preskrbi občina. Društva naj ustanovljajo občine, saj je in ostane orodje, ki ga kupijo občinska last; tukaj naj se da prvo mesto pač besedilu postave z dne 15. septembra 1881. Če se ravna tako, postavljen je društvu temelj in razvoj istega je zagotovljen. Deželne zveze se že več časa potezajo, da bi se zavarovalnični prispevek zvišal od 2% na 4%, kar pa ne sme zadeti zavarovancev, nego plačati morajo bogate zavarovalnice iz svojih lepih dobičkov, potem bi bile subvencije za društva tudi večje, sicer se bodo pa iste še znatno zmanjšale, čimbolj se množe društva. Vse občine naj bi napravile vloge na državni zbor; tam ne manjka poslancev, ki so naklonjeni gasilstvu. S tako premembo postavnih določb bi ne obremenili davkoplačevalcev, nego le bogate delničarje zavarovalnih zavodov, ki bi se jim pa le malo poznalo, a gasilstvu bi bilo v izdatno pripomoč.

P. F. S.

Vaje gasilnih društev.

S pogostimi vajami se moštvo bolj in bolj izuri za primer nesreče. V poletnem času je dovolj prilike za vajo. Najpripravnější dan zanje je nedelja ali praznik. Ta dan ne zamude gasilci pri svojih navadnih opravilih prav nič, a vaje jim postanejo celo v prijetno razvedrilo.

Prav kakor je pa za vsak pouk primerna predpriprava na mestu, isto velja tudi za gasilsko vajo. Posamezni pooveljnik se mora za vajo pripraviti in napraviti za isto načrt. Vaje se razdele sledeče: 1. vaja plezalcev, 2. vaja brizgalcev, 3. vaja cevinega moštva in 4. vaja varuhov; dodatno k temu,

kjer je prilika, še vaja sanitetnega moštva. Zato je treba moštvo v vsakem društvu razdeliti na posamezne oddelke, da, tudi v najmanjšem društvu, ki broji le 20 do 25 članov, naj bo razdeljeno v oddelke. Vendar je pri malem društvu dobro in umestno, da se vse moštvo udeležuje vaj enega oddelka, izvzemši plezalskih vaj, zakaj moštvo bodi vedno pripravljeno za vsak slučaj, da se lahko nadomesti manjkajoči gasilec z drugim izvežbanim.

1. Vaja plezalcev.

Plezalci imajo vajo z lestvami, da se izurijo v brzem postavljanju lestev in gotovosti na iste stopati, iste raztegovati in obešati, ali na slemena pritrdjati. Pri tem je treba največje pozornosti, kako lestva stoji in kam se jo zatakne, da ni nevarnosti, da izpodleti. Vratolomnosti naj se ne dopušča pri vajah, pa tudi ne presilnega napora. Plezalec mora posebno skrbeti za svojo varnost, zato je preizkušati pasove, jeli so karabinerji dovolj pritrdjeni in kline pri lestvah, če nosijo težo človeka. V višinah pa ta preizkušnja ni prava. Višje stoječi klini naj se obteže s primernimi uteži, da se preizkusi njihova trdnost.

Kjer se vaja vrši na hiši, si mora poveljnik preje izprostiti dovoljenje hišnega gospodarja v to; paziti je ob tem, da se kaj ne poškoduje ali potare. Samo ob sebi je umljivo, da morajo biti plezalci vedrega duha, da jih ne prime omotica v višinah. Za plezalce so najboljši tesarji, krovci, kleparji in taki rokodelci.

2. Vaja brizgalcev.

Brizgalci imajo nalogo, da spravijo brizgalno iz gasilarne in jo postavijo pri vodi, ki je najbližje ognju. Brizgalnični mojster vzame oljnico in namaže vse pregibajoče dele, drugi brizgalci pa opremijo brizgalno. Pri spuščanju sesalnih cevi v kak vodnjak, naj nikdar ne pozabijo privezati iste z vrvijo, ki je itak vedno v brizgalnični omarici. Prav tako jim bodi skrb, da privežejo sesalno sito in pazijo, da je isto popolnoma v vodi. Zato je potreba celo vodo zajeziti, in če je motika pri rokah je prav, da je ni treba iskati ob veliki zmešnjavi. Čim je brizgalna v redu, naj se napolni vodohran z vodo, da je brizgalna bolj obtežena in mirneje stoji, in sicer v zimskem času še posebno, da ne pride zmrzlina do ventilov, ker jih brani pred njo okolo stoječa voda, ki ima še ob tako hudem mrazu v tekočem stanju vsaj 4° C gorkote.

3. Cevino moštvo.

Moštvo naglo odvijte cevi, ko je priklopilo prvo cev k brizgalni, do požarišča. Cevi je treba pazno razvijati in polagati tako, da se ne obrežejo po ostrinah, da se ne vlačijo, zakaj cev se kaj hitro pretrga. Poveljnik oddelka mora vedeti približno, če mu bo dovolj cevi, on naj zbere tudi najkrajšo pot, od brizgalne do požarišča. Cevi naj se ne upogibajo nikdar v pravokotniku, nego v velikih lokih. Mlazničar imej pripravljeno mlaznico, ki je priklopljena gumasti kratki cevi, da jo precej sklene z cevinami. Moštvo imej pri sebi obvezalne krpe in hodi ob ceveh, da jih na poškodovanem mestu takoj zaveže, pazi naj, da ne stopajo ljudje po ceveh, osobito še, da ne pelje voz čreznje. Hitrost je tu na mestu. Pri vaji cevi ni treba močiti, saj zadostuje, če se s suhimi cevmi dela in vadi v razvijanju.

4. Vaja varuhov.

Za varuhe so bolj stari gasilci, ki ne vzmerejo več hudega dela. Ti naj varujejo rešene predmete pred dolgoprstneži, ali pa naj nadzorujejo cevi, posebno tam, kjer morajo iti cevijači na drugo delo, če nedostaje moštva. Varovati pa morajo tudi gasilsko orodje, ki se ravno ne potrebuje in ki je shranjeno na primernem mestu. Posebnih vaj zato jim pač ni treba, ali vadijo naj se v obvezavanju cevin, kjer se lahko porabijo.

Sanitetno moštvo

imej vajo, če je le mogoče, pod nadzorstvom zdravnika. Na deželi v posameznih vaseh pač to ni mogoče, ali vendar

smo prepričani, da naši okrajni in okrožni zdravniki, ali praktični zdravniki ne bodo odrekli prošnji društvenega načelnikstva, če se mude ravno v vasi, da ne bi žrtvovali ene urice v tak namen, da pokažejo kako je dati prvo pomoč ob nezgodah. Res imamo v ta namen ilustrirane tabele, ali zdravnik to pokaže le bolj praktično, in človek si to prej zapomni, kakor iz knjig ali slik.

K sklepu vaj, ki naj se pridno goje, sledi naj tudi izkušnja glede izurjenosti moštva. V ta namen služi najbolje vzbuna — alarm —. Načelnik pokliče horniste k sebi, in ko ti pridejo jim zaukaže naj trobijo »alarm«, ne da bi prej vedeli zakaj. Če je moštvo dobro izvežbano, bo hitelo v gasilarno, vsak odderek pograbil bo svoje orodje in se pripravil za bran. Alarm je pač napraviti o prostem času, a nikdar naj se ne oznanja z zvonom, ker bi to oplašilo prebivalstvo, tu zadostuje tromba. Iz tega sledi: gasilec bodi vedno pripravljen, saj ne ve, kdaj se zateče nesreča v kraj. Vaje so toraj potrebne, ni jih pa na dolgo raztezati, če se gasilci vadijo tri četrt ure, zadostuje, moštvo se pri vajah ne utruji in rado prihaja k njim. Vaje naj se vrše pod vodstvom načelnikovim ali pa namestnikovim, vadijo pa naj poveljniki posameznih oddelkov; vsi pa morajo biti dobro izvežbani, nepripravljeni naj ne začenjajo s poukom.

Skupne vaje.

Kjer so gasilna društva v bližini, kakor prilikoma v ljubljanski okolici, radovljiškem in kranjskem, sedaj tudi v kamniškem in logaškem okraju, je umestno, da se napravljajo včasih skupne vaje dveh ali treh društev. Take vaje so izpodbudne in prav koristne, zakaj dogaja se, da se združijo tudi ob nesreči dve ali tri gasilna društva. Za tako vajo naj se domenijo sosednja društva, ki morejo tudi v resnem primeru res skupaj priti. Določi se čas in kraj, kjer naj bo vaja. Kako pa naznanjati take vaje? Najprimernejše je s pomočjo kolesarjev, ki brzo vozijo iz kraja v kraj in z močno hupo alarmirajo društvo. Skupne vaje naj bodo podnevi in naj se tudi podnevi končajo.

Izbere naj se vodstvo in nepristranski kritik. Po vaji bodi primeren razgovor o nji, pri katerem se naj opozori dobrohotno vendar odločno na napake. — V razgovor naj se pozneje zapleto vsi izvajalci, a načelniki naj pa medsebojno razsodijo o vrednosti in uspehu vaje. Po vaji naj se moštvo z orodjem čimprej povrne v svoja bivališča, popivanje naj se sploh opušča, saj nihče ne ve, kaj se lahko pripeti doma. Nikdar naj tudi ne gre vse moštvo k skupni vaji, marveč pusti naj se primerna straža doma.

Skupna vaja naj se vrši pravilno, najprej suha, ko je dovolj izvežbanosti, pa še mokra vaja. Pri takih vajah je posebno paziti na cevine, ki se križema devajo, da obdrži vsako društvo svoje. Zato je primerno in potrebno, da so vse cevine zaznamovane z oljnato barvo z imenom društva in tekočo številko, da ne pride do preprirov med posameznimi društvi. K skupnim vajam je povabiti tudi župane krajev in občinski odbor, da se prepričajo o koristi gasilstva in ne odrekajo potrebne podpore. Ljudstvo samo pa uvidi, ob tem tudi marljivost gasilcev in slednji si na svojem ugledu le pridobe, če taktno izvršujejo lepo nalogo.

Skupna vaja pa bodi letno le ena sama, da vleče, če je prepogosto, pa nima za ljudstvo več privlačne sile.

Zborovanja naših gasilnih društev.

V času od novega leta do 30. marca imajo naša gasilna društva navadno svoja vsakoletna zborovanja. Predmeti zborovanj so res vsakdanji in marsikdo mi je odgovoril, če sem ga vprašal, zakaj nič ne poroča o zborovanju: »Saj je bilo vse tako vsakdanje in navadno, o tem ni vredno poročati.« Dragi tovariš, tukaj si pač nekoliko v zmoti. Iz vsakega zborovanja se da, če ne mnogo, vsaj kaj malega napisati, kar morda ne zanima širjega občinstva, pa zanima vsaj gasilca. Ni ga gasilnega društva, kjer bi se vse leto ne dogodilo ničesar, kar bi ne bilo vredno, da zabeležimo. Pač pa je po-

ročilo o zborovanju tudi v spodbudo sotovarišem iz posameznih poročil, izčrpajo si marsikje koristen pouk za svoje društvo. Pri najmanjšem društvu se mogoče dogodi med letom kakršnakoli važnost, ki je vredna, da se je spominjamo.

Tajniško poročilo nam označi razvoj društva: koliko sej je imel odbor, koliko je bilo vaj in požarov. Naznani nam število sodelujočih in podpornih članov; vse to je zanimivo ne samo doma, nego tudi za druge. Marljivi tajnik izpodbuja, bodri člane k vztrajnemu delu.

Blagajnik nam navaja denarno stanje. Kako se je trudil odbor, da si dobi gmotnih pomočkov za povzdigo gasilnih naprav. On nam naznanja število podpornih članov in navaja dobrotnike tudi imenoma. Iz takih podatkov sklepamo o društvenih nesebičnih prijateljih, posebno se tudi lahko izkazujemo pri županstvu, kako naj županstva društva podpirajo. Pa tudi posamezni predlogi preprostih članov imajo čisto v sebi dobro jedro, ki se da marsikje vporabiti in uveljaviti. Toraj tajniki na delo, pišite, vsako vaše delo bo gotovo rodilo uspeh na gasilskem polju.

Dvorno gasilstvo.

Pred nekaj tedni je nastal ogenj v dvorni lekarni na Dunaju. Ogenj je bil malenkosten in tudi takoj zaduščen. Interesantna novica za bralca pa je, da je gasilo ogenj dvorno gasilstvo. Ali je še to gasilstvo? Kako je organizovano? Na dvoru imajo gasilstvo še, ali sedaj je le še senca nekdanjega dvornega gasilstva, ki občinstvo spominja na »dvorno brizgalno«. Obče je mnenje, da te naprave ni več, kakor ne »dvorne brizgalnice«, ki je shranjena nekeje v dvornih hlevih. Ta težka brizgalna je potrebovala za vprego čvetero konj. Pred njo sta šla dva jezdec s cilindrom na glavi. Lepo je pač bilo nekdanj videti ta prizor, ali vse se je vršilo počasi, ogenj je imel dovolj časa, da se je razširil, in ko je došla po raznih ulicah brizgalna, je bilo čisto že konec ognja. Seveda je to bilo takrat, ko se je moralo vse vršiti po raznih ceremonijah, dandanes pa tega ni več. Ako zapazijo danes požar v okrožju dvornih poslopij, je takoj mestno gasilno društvo na mestu, kakor je bilo tudi začetkoma napominanem slučaju. Danes sme to gasilno društvo, če je treba pomoči, takoj brez zaprek prihiteti na dvor; prej pa to ni bilo dovoljeno. Včasih so se morali gasilci ustaviti na Jožefovem trgu. Poveljnik je moral iti k višjemu dvorniku; če ga je dobil, je bilo dobro, če ne, treba ga je bilo poiskati. Vsekakor pa je moral izdati on dovolitev, da so smeli iti v dvor. Dokler ni bilo dovolitve, je moralo moštvo čakati z orodjem na Jožefovem trgu. Ta ceremonija je seve ponehala, mestni gasilci gredo in hite brez zapreke na dvor, saj so od dvorne gosposke poklicani. Čemu torej dvorno gasilstvo?

Tudi to ima svojo prav primerno nalogo. Dvorno gasilstvo je takorekoč straža. V celoti je tu dvanajst mož, ki tvorijo to stražo. To so ljudje iz vrste dvornih slug, ki so podrejeni dvornemu glavarstvu in imajo svoje bivališče v tako imenovanem »Švicarskem dvoru«. To moštvo se dopolnjuje iz starejših članov mestnega gasilstva, pa tudi iz roko-delcev na dvoru, osobito zidarjev in tesarjev. Njihova naloga je, da stražijo na dvoru noč in dan.

Ta straža mora kontrolirati hodnike, podstrešje i. t. d., mora pregledovati, če funkcijonirajo hidranti in vodni menjači: v to so izvežbani. Varovati je tu velike zaklade, med njimi take, ki lahko zgoré, kakor v dvorni knjižnici, in koristi je le, če je pomoč takoj na mestu, kedar nastane ogenj; tej straži je samo to naloga; drugače je takoj mestno gasilstvo pri rokah. Te straže pa ne opazi nikdo; zakaj stražniki so oblečeni prav kakor vsi dvorni slugi. F.S.

Smekalova motorna brizgalnica na bencin, združena z brizgalnico z ročno silo s prenosom povečanega ravnotežja.

Ta stroj je sestavljen takole:

Njegov bencinov motor z dvema cilindroma leži počez na vozu. Motor ima 10 do 12 konjskih sil. Ta motor ima poseben kurburator in ravnačoči dovodnik za bencin itd.

Vžiganje vrši se s pomočjo magnetske sile visoke napetosti, katere se zamore po potrebi uravnati.

Sprava za bencin se nahaja nad strojem. Vse gibljive dele stroja, maže samodelovno središnje mazalo. Motor ima izpustno cev, piščalko, spravo za hladitev vode in črpalnik za to vodo.

Voda se hladi avtomatskim potem.

Jakost, katero razvija motor, prenaša Rawhide-zobčasto kolo na večje kolo od jekla, ki je spojeno s črpalnikom.

Brizgalnica je Smekalov patent z enim cilindrom ter ima v eni hišici nameščene zaklopnice, katere se lahko izvzamejo in zopet vdenejo. Brizgalnica je dvomlazna, ima dve potiskalni špini, eno povračljivo špino, in eno okretalno špino, ter tako za zrak.

Na brizgalnici se nahaja varnostni zapornik, ki daje pri 10 atmosferskem tlaku sam oddušek, ima dva vetrnika za zrakomer in dva bakrena za vodommer.

Ves stroj se nahaja na železnih traverzah, na katerih je nameščen ležak glavnega vretena.

Prenosna moč je prenešana s pomočjo ročice in ležaka od kovine. Ta motorna brizgalnica ima od 10 do 12 atmosferske sile ter dela v hitrosti od 300 do 500 vrtljajev v minuti. Curk vode doseže daljino od 33 do 38 metrov, če je cev le 4 metre dolga.

Na sprednji strani stroja je nameščena tudi brizgalnica na ročno moč, njej je premer razmaka 100 m/m, in ima osrednjo hišico, kjer se nahajajo zaporki na vratca. Cilindri so iz medij, ravnotežje je pregibljivo, a vetrniki so od bakra.

Ta brizgalnica deluje z ravnotežjem prenešene moči po 1:5 ter ima vodni curk 22 do 28 m dolžine, in daje 140 do 180 litrov vode.

Ta ročna brizgalnica je pa samo za rezervo in naj se rabi samo tedaj, če bi motorna brizgalnica ne delovala. More se pa tudi delovati z obema strojema in to tako, da se dela z bencinovo motorno brizgalnico na dva mlaza, a z rezervno brizgalnico na en mlaz.

Stroj je na peresih. Spremaj so popolna, a zadaj polperesa. V sredini stroja se nahaja shramba za bencin, ki je napravljena prav varno, ter ima vsebine za 5 kg bencina.

Kolesa so patentovana »Sarven« - kolesa z navadnimi osmi. Spremaj je sedež za dva moža, na obeh straneh dve svetiljki in zapornica.

Motorna brizgalnica dela tako mirno, da ni treba zavirati voza.

Dodatki temu stroju so sledeči:

8 m cevi iz gume z vijaki in omotom;

1 patentirana košarica za črpanje vode s povračljivo zaporo;

2 ročni gumirani cevi z navijaki;

2 mlaznici in 5 ustnikov;

2 rezervni pločici za čepe, 2 rezervna čepa, potrebni ključji, oljenka, 2 kladvi, dleto, loj, gumove vloge.

1 mala svetiljka, vrstica s karabinerjem itd.

25 letnica prostovoljnega gasilnega društva v Mokronogu.

Bilo je 1. 1882., ko je pokojni posestnik Franc Penca z drugimi, za napredek vnetimi možmi ustanovil v prijaznem trgu prostovoljno gasilno društvo. Marsikatero težkočo moralo je prebiti društvo, da prav blizu propada je bilo, a nekaj vnetih mož je isto ohranilo. Nastopili so boljši časi, društvo si je opomoglo in dne 29. junija t. l. praznovalo svojo petindvajsetletnico, spojeno z odlikovanjem petero veteranov, ki so vztrajali od početka v veselih in burnih časih pri društvu.

Trg Mokronog nadel si je praznično obleko, raz hiše so vihrale trobojnice in cesarske zastave. Na predvečer napravila je vrla celjska »Narodna godba« spremljana od domačih gasilcev mirozov, 29. junija v jutro pa budnico. Ob 8. uri so prišli prvi tovariši k slavnosti svojih sotrudnikov, ob 9. uri je bilo zbranih že 141 gasilcev na prostornem vrtu »Pri lipi«. Došle so številne deputacije, in sicer iz Ljubljane, Rudolfovega, Št. Jerneja, Škocijana, Št. Ruperta, Mirnepeči, Kostanjevice, Trebnja in Velike Loke. Kot zastopnika zveznega

načelnika in odbora sta bila prisotna zvezni tajnik Trošt in odbornik Ogorelec.

Po uvrščenju društev, pozdravi iste domači načelnik Josip Tratar, zatem so odkorakala vsa društva z godbo na čelu k sv. maši v župno cerkev. Ker je župna cerkev majhna, so se uvrstili gasilci pred cerkvijo, le načelniki so zavzeli prostor v presbiteriju, kjer je bilo zbrano že vse domače uradništvo sodnije in davkarije, ter drugi odlični tržani in spoštovane dame.

Sv. mašo je služil domači gospod župnik Bukovic, a pevski zbor je krasno vzbudljivo pel. V svoji propovedi se je g. župnik v navdušenim govoru spominjal delovanja gasilcev in odlikovancev še posebej. Glavne momente sv. maše so zunaj naznanjali hornisti.

Po končani službi božji so se uvrstili gasilci na prostornem trgu, odlično mesto so zavzeli gospodje uradniki in dame. Pred fronto so bili postavljeni odlikovani, in sicer: Bevc Jože, Selko Jože, Dolinar Jože in Novak Franc; Gačnik Ivan ni prisostoval, ker mu je isto noč ravno umrla soproga.

Društveni načelnik Jože Tratar povzame besedo in prosi zastopnika »očeta« gasilcev, tajnika Trošta, naj izvrši njemu poverjeno nalogo. Tajnik Trošt nariše v kratkih potezih pomen gasilstva, kako je isto potrebno in blagonsko za našo domovino. Zahvaljuje se vsem navzočim domačinom, osobito še uradništvu, ki tako vrlo podpira društvo. Ko se spominja najvišjega pospeševalca gasilstva, ki je v svoji dobrohotnosti ustanovil častni znak za 25letno službovanje, poudarja zasluge štirih navzočih jubilarov in kliče trikratni »slava« in »na pomoč« presvetlemu vladarju. Med sviranjem cesarske himne pripne na dične prsi častne svetinje. Nato povzame domači župan Jože Gorjup besedo in v domačem govoru slika zgodovino društva, želeč istemu obilo uspeha, ter se zahvali načelniku Josipu Tratarju na njega vztrajnem delovanju. Po končanem govoru so gasilci defilirali pred dostojanstveniki in se takoj podali na pokopališče, da položijo venec na grob ustanovitelja Franc Penca. Na grobu je zopet izpregovoril zvezni tajnik Trošt nekaj besedi v spomin ustanovitelju in nato so gasilci odkorakali z godbo do gostilne »Pri lipi«, kjer so se razšli.

K banketu se je zbralo poleg gasilcev vse uradništvo, a godba je izborna svirala med obedom. Prvo napitnico izpregovoril načelnik Josip Tratar na presvitlega cesarja, a takoj drugo na »očeta« Doberleta. Tajnik Trošt se zahvali v imenu Doberleta, napije domačemu gasilnemu društvu in uradništvu. Govorili so še sodnik g. Mejač, sodni pristav g. Zwitter in gasilec Strel.

Po tretji uri začeli so se vrtni prostori polniti z domačimi tržani in vnanjimi gosti, med katerimi omenjamo tehnikov pri vravnavi Mirne in pri gradbi železnice. Vrstila se je godba in petje, medtem je bil bogato opremljen srečolov. Pozno v noč razšli so se mili in dragi gostje iz Mokronoga. Da so bili gasilci in drugi okrašeni s šopki ni ne mala zasluga učiteljice gospice L. Košenina, ki se je z nekaterimi kolegijami in drugimi deklicami trudila za društvo, osobito še popoldan pri blagajni je marsikoga nje ljubko oko presunilo, da je položil večji znesek v društveno korist. Vsi domači gasilci so storili svojo dolžnost in nemali trud jim je bil obilo poplačan z zadovoljnostjo vseh.

Gasilec.

Bivši nadučitelj v Trebelnem, g. Janko Leban, zdaj v Bukovici, zložil je za slavnost nastopni prolog:

Leto 1882.

Takrat je, gospoda, bilo ...
Prišli smo na misel krasno,
Da se tu je ustanovilo
Naše društvo ognjegasno ...
Mnogi vrl ustanovitelj
Zdaj že smrtno spanje spi ...
Bodi Bog mu poplačitelj,
Naj spomin njegov živi!
Vendar zrem tu može vnete,
Ki že petindvajset let
Udije so te naše čete,
Vredni, da slavi jih svet!
Pač s teškočami borili
So možje se ti nekaj
In zaslug si pridobili,

Vzglede nam mlajšim bodo naj!
Neumorno delovali
Društvu našemu so v prid,
Žrtev se nikakih bali
Za sobrata dobrobit! —
Danes naše društvo cvete,
Pluje božji duh nad njim;
»Raste naj!« — iz duše vnete
To iskreno mu želim.
Da, ko društvo proslavljalo
Zlati svoj bo jubilej,
Se prvenstvo mu dajalo
Bo povsod v deželi tej! —
V to ime, gospoda moja,
Jaz pozdravljam Vas, kličeč:
»Oj, ne bojte se mi znoja,
Neustrašeno: »Na pomoč!«

O napredku v gasilstvu.

Boljinbolj prodira spoznanje, da se mora presledek med nastalim požarom in dohodom gasilcev na pogorišče skrajšati kar najbolj. V tem malem presledku nastopa mnogo dogodkov, ki so vsi važni za razvitek gasilstva.

Nastali ogenj, doznanje istega, zbiranje pomagajočih, prevoz orodja in pripomočkov do požarišča, razporedba brizgalnic in razpreza cevi so posameznosti, ki vanje stopajo iznajdbe novejšega časa s polja moderne tehnike, ki naj služi ljubezni do bližnjega.

Nastali ogenj se opazi, ako so nastavljene pri poslopih straže (seve pri večjih). Dragoceni in ognju nevarni prostori se opremijo z samodelujočimi naznanilci ognja, ki naznanjajo vročino nad navadno temperaturo. S temi se lahko zvežejo tudi gasilarne.

Vobče se pri izbruhu ognja pozove gasilce. V ta namen so na ulicah in tudi v hišah prirejene skrinjice, ki imajo pod stekleno ploščico gumb, držaj. Poteglej na držaju, pritisk na gumb zadošča, da prihite gasilci na lice mesta. S tem so pridobljeni dragoceni trenutki.

Prostori takih omaric se povsod naznanijo. V več mestih je na vsaki hiši tablica z napisom, kje se nahaja najbližja taka naznanilna omarica. Vse je lahko najti. Te se prirejajo celo na prosto stoječih drogih, ki imajo rudečo svetilko, Prebitje steklene ploščice, poteglej za držaj, zadošča.

V Amsterdamu se je poiskusoma napravil v eni ulici na vsaki hiši postranski naznanilec, in koncem ulice so se združili vsi pri glavnem naznanilcu.

Da se čimprej alarmira gasilno društvo, so napravili na Dunaju in tudi v drugih večjih mestih pravec, kjer naznanilec ognja obenem alarmira.

Naznanilcu so dodali telefon in s tem združili tudi službo reševalne postaje.

V mestih se skliče gasilce skupaj, ne da bi o tem seznanilo vse mesto. Gasilci se pokličejo iz svojih delavnic z električnimi zvonci, ki so z gasilno strujo v zvezi. V Gradcu smo obiskali gasilarno. V posameznih prostorih delajo gasilci rokodelci. Pritisk na električno napravo je zadoščal, da so po vseh prostorih zazvonili zvonci in takoj je bilo vse zbrano za odhod. V Ljubljani se daje to znamenje z enim samim zvoncem, ki ga slišijo vsi gasilci-rokodelci v »Mestnem domu« in prva pomoč je zbrana. In kako hitra je vprega konj, kako so ti priučeni, da precej hite k ojem in avtomatično se nataknejo komati na konje; kako je to urno, človek ne bi verjel če bi ne videl sam. Hitrost pa ni nikaka čarovnija za nas gasilce. Tukaj velja ogenj ko hitro mogoče zalotiti in ugonobiti. Ako je ogenj naznanjen in gasilci sklicani, žele tudi takoj odhiteti na požarišče. Ali povsod ni niti dobiti priprege, le v mestih jo imajo stalno. Da bi gasilci vlačili brizgalne, je težavno in hudo naporno delo. Zdobitev stalne priprege, dasi en sam par konj, je neprecenljivi pridobitek. V odpomoč temu nedostatku so pričeli v novejšem času porabljati avtomobile, kar je res prav pravilno in praktično, zakaj konji opešajo pri daljnih vožnjah ali se celo pohabijo, stroj pa vleče tudi najtežje brizgalnice.

Prav velike važnosti so dalje parne brizgalnice. Res srečen je kraj, ki ima parno brizgalnico, koliko delavne sile se tu prihrani gasilcem. Kako se popolnuje posamezne kon-

strukcije brizgalen, saj tvorničarji tekmujejo v izumih, ki se z njimi delo boljbolj olajšuje, v poštve se pa posebno jemlje hitrost razprave in delovanja. Bistri človeški izum nam bo prinesel še drugih novosti, od katerih danes niti še ne sanjamo ne.

Fr. Z.

Nova iznajdba domačina.

Tovariš Ljudevit Štricelj, načelnik ljubljanskega gasilnega in rešilnega društva, dimnikarski mojster in posestnik, je izumil nova vratca za dimnike. Ta zapora je tako varna, da ne izhitevajo ne saje, ne prah, in je izbruh ognja nemogoč, kar se čisto dogaja pri navadnih vratcih. Konstrukcijo teh vrat, ki se vzdajajo v nove ali pa v obstoječe dimnike, so strokovnjaki preizkusili in jim priznali prednost pred drugimi dosedanjimi vratci. O praktični porabi so med drugimi izrekli svoje popolno priznanje stavbenik Ertl, mestni stavbeni ravnatelj Putschar, gasilni nadzornik Quirin, priznani strokovnjaki v Gradcu.

Za ta dvojnata dimna vratca s trojno varnostjo, si je nabavil tovariš Štricelj c. kr. avstrijski patent, št. 26 175 z dne 1. junija 1906, in se torej ne smejo ponarejati.

Kdor želi daljnih pojasnil glede tega izuma, naj se obrne do tovariša L. Štriclja v Ljubljani. Gasilec pa priporočamo, da na ta izum opozoré hišne gospodarje in stavbenike.

Novice.

Na ljubljanskih mestnih ljudskih šolah napravili so poizkus, kako naglo bi se dalo odvesti otroke iz šole ob kaki požarni nesreči i. dr. Uspehi so bili prav zadovoljivi, zakaj otroci so bili na prostem v nekaj minutah in celo iz večjih šolskih poslopj. Na dano znamenje so zapustili takoj mirno šolske sobe in odšli. Taka vaja je prav primerna, ki naj se vsako leto ponovi parkrat, ne samo v Ljubljani, nego tudi v drugih krajih, kjer so večja šolska poslopja. Saj je znano, da nastane samo ob hipno nastali katastrofi velik nemir in panika, nesreče so neizogibne, če je pa v tem vaji, se lahko prepreči marsikaj. Znale so v tem izkušnje iz velikih mest, ko je že gorelo v poslopju, so otroci prišli iz njega brez najmanjšega hrupa in niti vedeli niso, v kakšni nevarnosti so se nahajali.

V Št. Petru pri Rudolfovem snuje županstvo potrebno gasilno društvo. Tako je prav, da se županstvo zavzame zanje. Naj bi posnemala županstva v okraju Rudolfovo svojo soobščino, ker tam je še potreba mnogo gasilnih društev.

Vprašanje. Vežbatelj gasilnega društva v Ljubljani je pred kratkim govoril, da se bodo vpeljala nova častniška znamenja za gasilce mesto dosedanjih. Koliko je to resnično? Ali je sploh zvezni odbor o tem sklepal? J. S. B.

Odgovor. Naramnice, ki jih imajo sedaj vsa prostovoljna gasilna društva kranjska, so potrjene od treh ministrstev. Tudi c. kr. deželna vlada in mestni magistrat ljubljanski je o tem obveščen. V vseh pravilih novejših gasilnih društev in tudi v izpremenjenih pravilih starih društev so navedene naramnice in odobrene po c. kr. deželni vladi. Toraj ni sile naramnic premenjati in zvezni odbor ni prav nič sklepal o tem, niti se razgovarjal. Čemu bi se vpeljavala novotarija, ko smo komaj po tolikem času šele prišli do enotnih znakov pri vseh gasilnih društvih kranjskih. Za raztrošeno govorico je toraj odgovoren vežbatelj sam.

Načrte kakor za merjenje pogorelih hiš, preuredba starih hiš, zlasti za gasilarne in tudi stroškovnike izdeluje po nizki ceni tovariš L. Štricelj ml. Dopisnica zadostuje.

Iz Velike Loke nam piše gasilec: Dne 28. aprila t. l. dobilo je naše mlado društvo novo brizgalnico od firme R. A. Smekala, iz Smichova, ki ima svojo podružnico v Zagrebu. Ta dan je prišel zastopnik imenovane firme, g. Franjo Samsa, k nam, da nam je izročil brizgalno in razkazal stroj. Dasi je bilo vreme deževno, so se zbrali gasilci polnoštevilno. Orodje se je razdelilo moštvu, ki je šlo z novo brizgalnico do vode, kjer se je preizkusila. Zastopnik firme Smekala razkazal nam je delovanje stroja na eno in na drugo stran, eno- in dvomilazno, z direktnim brizganjem in z brizganjem iz samega vodohrana brizgalnice, ki se polni in prazni obenem! Stroj je jako okusno delo ter ima vse za prvo pomoč potrebne priprave s seboj. Stroj je najnovejšega izuma in ima tako sestavljen ravnotež, da more z njim delati polovico manj ljudi, kakor pa s

strojem starega sestava. S tem strojem delalo je 8 do 10 ljudi. Veliki stroj ima 125 m/m premer razmaka in daje čez 300 litrov vode v minuti, a curek je 28 do 30 m dolg. Škoda, da je bilo deževno vreme, da nismo mogli vsega tako urediti kakor smo se bili namenili, imamo pa vsaj zavest, da smo dobili prvi božji blagoslov na stroj, ki ga nam neprijatelji ne morejo zavidati! Ostalo opremo dobili smo za vse moštvo, in sicer za 34 mož. Čelade smo vzeli za vse moštvo iz medi, ter drugo prav okusno opremo, ki nam jo je poslala tudi tvrdka R. A. Smekal v popolno zadovoljstvo. Da je društvo v pravih rokah, nam svedoči njegov odbor, ki obstoji iz sledečih vrlih mož: Alojzij Šlajpah, načelnik društva; Ivan Klemenčič, podnačelnik; Alojzij Bukovec ml., tajnik; France Bizjak, Ivan Bukovec, Alojzij Mežan, Alojzij Bukovec in Anton Raznožnik, odborniki. Da se je ustanovilo to prepotrebno društvo je zasluga gospoda Alojzija Glihe, posestnika na Veliki Loki, in s ponosom poudarjamo, da je društvo v dobrih rokah in poverljeno mozem, ki jim je mar edini blagor domovine in imetek svojega bližnjega. Novemu društvu želimo obilo uspeha in da bi v nesreči bilo vedno v pomoč in tolažbo nesrečnejšem! Vsak, komur je količkej mar tako potrebno društvo, kakor je prav gasilno društvo in še posebno naše, ki se je z lastnimi žrtvami in velikim bojem povzdignilo, naj položi mali dar, da se more povzdigniti in rešiti velikega dolga, ki si ga je natvezilo edino le iz ljubezni do bližnjega, videč veliko potrebo takega društva, ki bo vsej občini gotovo v ponos in v varnost imetka vedno na straži! Dne 6. julija 1907 imelo je gasilno društvo svojo ustanovno veselico. Že dopoldne se je zbralo nekaj gasilcev, a popoludne bili so obširni prostori pri načelniku Šlajpahu vsi zasedeni z gasilci in mnogobrojnimi občinstvom, vzlic temu, da je župnik društvu nasprotoval s tem, ker je že oznanjeno sv. mašo, ki bi se imela vršiti ob 10. uri v domači podružni cerkvi odpovedal in tudi odpovedal tako blagoslov orodja. Prišla so k nam društva iz Trebnjega, Mokronoga, Višnjegore, Mirnepeči in Šmartna pri Litiji, skupno 141 mož. Zvezni odbor je zastopal odbornik tovariš Tratar. Žal, da nam je huda ploha in nevihta preprečila večerno veselico. Na pomoč!

14. t. m. praznovalo je novoustanovljeno prostovoljno gasilno društvo v Opatiji-Voloski svojo ustanovno slavnost z blagoslovljenjem gasilnih sprav. Našo zvezo je zastopal pri svečanosti podnačelnik tovariš Petrič.

V Grahovem pri Cerknici se snuje novo gasilno društvo, prav tako tudi v Stožicah pri Ljubljani.

V Trzinu si je napravilo gasilno društvo nov gasilni dom, istotako v Dobropoljah in Moravčah. Tudi v Vižmarjih se pripravlja, da postavijo nov gasilni dom. Naj bi se še druge ganili, kjer še nimajo lastnega gasilskega doma, da ne bo treba potikati dragocenega orodja po tujih nepravilnih shrambah.

Brizgalna in čelade so naprodaj pri »Ljubljanskem gasilnem društvu«.

Sukno in platno za gasilske uniforme v veliki izberi in razni kakovosti ima tvrdka Feliks Urbanc v Ljubljani. Pošilja vzorce s cenovnikom in plačilnimi pogoji brezplačno.

Rokavice in kravate za gasilce ima v zalogi tovariš Anton Leutgeb v Ljubljani. Tovariši, naša dolžnost bodi, da podpiramo zaslužnega gasilca. Cene so nizke.

Smešnice.

Prva gospodinja:

Gospa sosed! Kaj ne, da boste pri gasilski slavnosti prenočili vsaj nekaj gasilcev?

Druga gospodinja:

Rada bi vedela čemu? Saj se s tem ne doseže nič! Pri zadnji gasilski slavnosti sem imela tri samske gasilce na stanovanju, a moja Katica je še vedno samica.

*

Mama:

Sinko, jutri je tvoj god! Kaj bi najraje hotel?

Sinko (po kratkem premisleku):

Veš mama, najljubše bi mi bilo, da bi šola pogorela.

*

Gasilec (k starikavi gospodični, ki jo misli rešiti po lestvi iz III. nadstropja):

Le dobro se me oklenite in nikar ne izpustite, potem bo že šlo!

Gospodična:

Bodite brez skrbi, držala se vas bom trdno za vedno.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Prešernove ulice

tvorniška zaloga posamentirnega blaga
in raznih potrebščin za gasilna društva.

**Naramnice za gasilce docela po postavnem
predpisu.**

Gasilske čepice z medenim ali tudi z zlato-
vezenim znakom.

**Signalne vrvice, rokavne žno-
rice, rokavice, kravate itd.**

Dobre konopne cevi, pasovi za moštvo itd.

**Preskrbe se tudi vse druge po-
trebščine za gasilce po najnižjih
cenah.**

Za gasilna društva olajšalni plačilni
pogoji; pri skupnem naročilu enakih
vrst primeren popust.

I. gornje-avstrijska naprava gasilnega orodja in oprave

Konrad Rosenbauer

v Lincu (Gor. Avstrijsko).

Sesalne brizge vsakega sestava.

Strešne, kljukaste, vtične in mehanske pomikalne lestve.

Vsakojava oprava za plezalce in šarže.

Razsvetljevalne priprave in glasbila.

—+ Sanitetne oprave in dimne krinke. +—

Izvrstne konopne cevi neprekosljive dobrote.

Cenovniki zastoj in poštnine prosto. Olajševalni plačilni pogoji.

Redovne vaje za slovensko gasilstvo

spisal

Franz Barle

dobiti je

pri pisatelju v Ljubljani na Rotovžu
in v trgovini Gerber

Izvod stane 40 h, s pošto 45 h.

Gasilci, kjer še nimate redovnih vaj, sezite po njih.

„Učiteljska tiskarna“

last „Učiteljskega tiskovnega društva“, registrovane zadrage z
omejenim jamstvom

Gradišče št. 4 × Ljubljana × Gradišče št. 4

priporoča slav. krajnim šolskim svetom, šolskim vodstvom in učiteljstvu

uradne tiskovine

— iz svoje zaloge. —

Ceniki se pošiljajo na zahtevo zastoj.

Postrežba točna.

Tudi vse tiskovine za županstva ima tiskarna po zmernih cenah v zalogi.

Tiskarna sprejema vsa v tiskarsko stroko spadajoča
dela ter jih izvršuje okusno in po solidnih cenah.

Izvrševanje tiskovin v enobarvnem in večbarvnem tisku.

Tiskanje muzikalij in časopisov.

(5) 12—7

— || Litografija. || —

Telefon št. 118.

Poštna hranilnica št. 76.307.

Strojnotvorniška družba „UNION“ na Dunaju.

(D. z o. z.)

Pisarna in skladišče: Dunaj VIII/2, Hernalsergürtel.

Tvornice: Toplice in Sorgental na Češkem, Jöchstadt na Saksonskem.

Nahrbtne
brizgalnice.

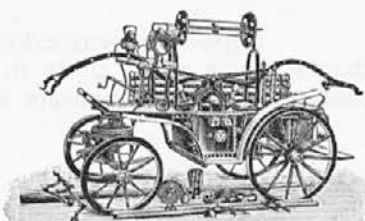
Nosila na kolesih.
Prosta nosila.
Nosila za bolnike.
Torbe za obvezila

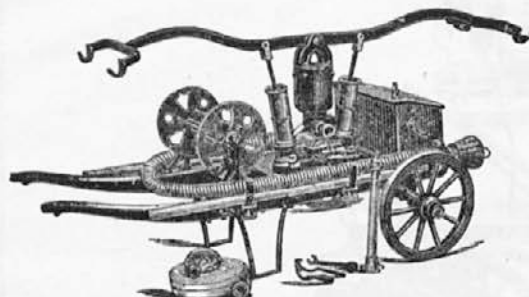
Osobne oprave vsake vrste.

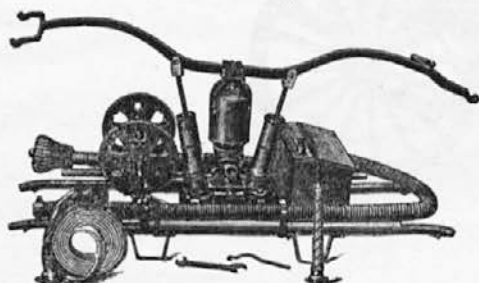
Nosilne premikalne lestve.
Strojne lestve. Dvokolesne
in štirikolesne kljukaste in
strešne lestve.

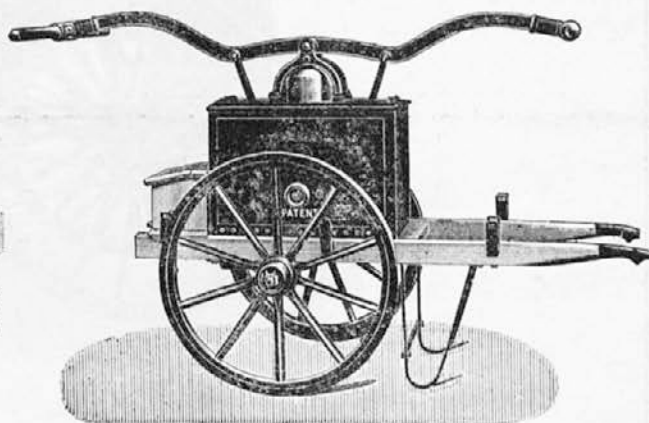
Štirikolesne vozne brizgalnice.
Konopne in lanene cevi lastnega izdelka,
surove in gumirane. Gumaste špiralne
cevi, navijaki, sklopniki, mlaznice, razpr-
ševalniki Pomočki za popravljanje cevi.

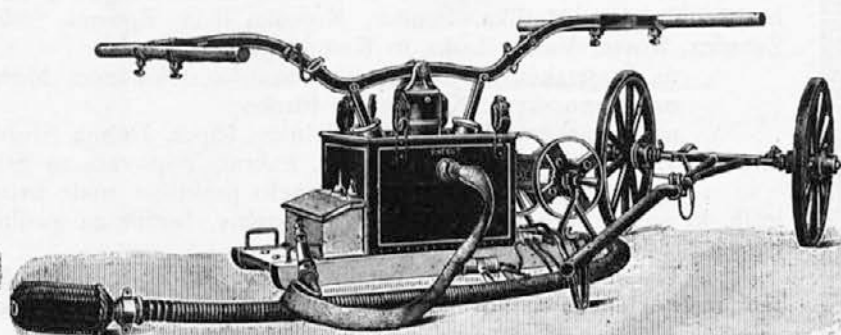
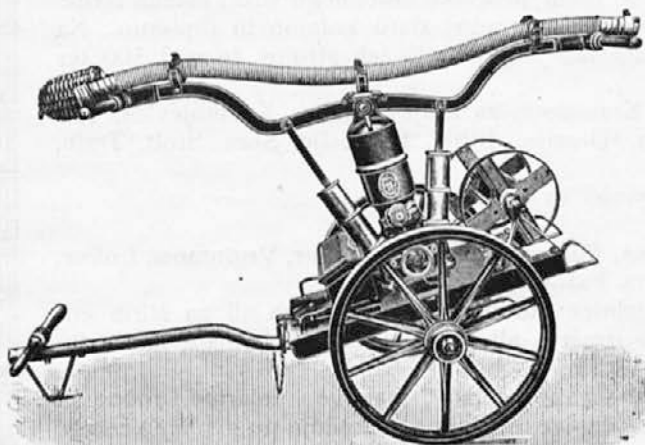
Dvokolesne brizgalnice.

Nosilne brizge z vodohranom in brez njega.

Omaraste brizge s premakljivo osjo.

Dvokolesne snemalne brizgalnice z vodohranom ali brez njega, na ročni kolnici ali za konjsko vprego.

Najbolji izdelek! Nizke cene! Popolna garancija! Najuspešnejše delovanje! Lahki plačilni pogoji!

Ustanovljeno leta 1820.

Ustanovljeno leta 1820.

Priporočena tvrdka po češki zvezi gasilnih društev.

C. kr. priv. tvornica brizgalnic, hidroforov, sesalk, lestev, cevi in oprave za gasilce

Praga - Smihov

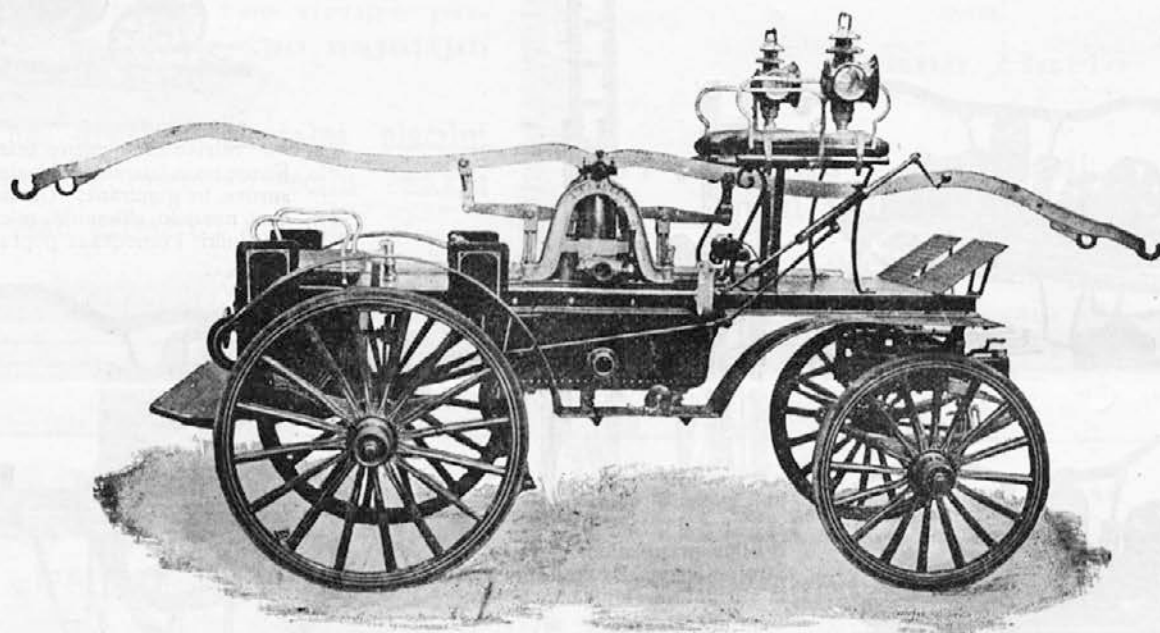
R. A. Smekal

Čeh blizu Olomuca

Podružnica v Zagrebu, Frankopanska ulica 9

Prva češko - moravska tkalnica lanenih in konopnih cevi, mehanična delavnica in livarna, odlikovana na raznih izložbah s 129 zlatimi in srebrnimi kolajnami.

Priporoča vsem c. kr. oblastem, občinam in gasilnim društvom, razne brizgalne, tehnične in gospodarske stroje vsake vrste in veličine, cevine in razne lestve, itd. — Telovadno orodje za šole in društva, motore, acetilinske aparate itd.

Najnovejši izum tvrdke R. A. Smekala so brizgalnice, ki zajemajo in mečejo vodo z desne in leve strani ter imajo ravnotež tako sestavljen, da potrebuje stroj 40 % manj delavske moči nego stroji ostalih tvrdk. Ta izum je bil leta 1903. odlikovan v Pragi na razstavi z največjo nagrado: zlato kolajno in diplomo. Na Kranjskem, Primorskem, Štajerskem in Hrvatskem in ostalih deželah je prodanih teh strojev že nad 100 ter imamo od različnih gasilnih društev zelo laskava izpričevala.

Podružnica v Zagrebu je prodala takih brizgalnic na Kranjskem za kraje: Krško, Kostanjevica, Bohinjska Bistrica, Metlika, Senčur, Koroška Bela, Zgornja Šiška, Dravljje, Idrija, Predoslje, Sora, Stob, Trzin, Žabnica, Royte, Velika Loka in Kamna gorica;

na Štajerskem: Ojstrškavas, Gomilsko, Okoslavci, Možganjci in Prekopa;

na Primorskem: Kobarid in Idrsko;

na Hrvaškem: Ravnagora, Delnice, Lipik, Dolnja Stubica, Požega, Kešinci, Samobor, Vrginmost, Lokve, Gradec, Ludina, Vrbovec, Koprivnica, Pakrac, Popovača in Stara Pažova.

Razen teh strojev izdelujemo zelo praktične male brizgalnice »univerzalke« na dveh ali na štirih kolesih, ki so za prvo pripomoč prav praktične, bodisi za gasilna društva ali pa za občine, ki imajo malo denarnih sredstev.

Dalje izdelujemo vse ostalo gasilno orodje in potrebščine kakor čelade, pasove, sekirice, ročne in mehanične lestve najnovejše vrste. Delavske in paradne obleke, čepice in gasilna znamenja po najnižjih cenah.

Občinam in gasilnim društvom olajšalni plačilni pogoji na obroke.

Za vse stroje se jamči pet let.